

Utdanningen i Immunologi og transfusjonsmedisin ved Universitetssykehuset Nord-Norge

Om utdanningsvirksomheten

Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) består av sykehus i Tromsø, Harstad, Narvik og Longyearbyen, samt distriktpsikiatriske sentre i Storslett og Silsand. UNN er universitetssykehus og regionsykehus i Helse Nord og har et omfattende samarbeid med Universitetet i Tromsø (UIT). Spesialistutdanningen av leger svært viktig for UNN. Som universitetssykehus har vi et særskilt ansvar for å sikre utdanningen av legespesialister i Nord-Norge.

Om fagområdet immunologi og transfusjonsmedisin

Laborieriemedisinsk avdeling tilhørende Diagnostisk klinikk ved UNN Tromsø tilbyr spesialisering i immunologi og transfusjonsmedisin.

Laborieriemedisin UNN Tromsø omfatter spesialitetene immunologi og transfusjonsmedisin, medisinsk biokjemi og klinisk farmakologi. Avdelingen har 8 seksjoner, hvorav 6 i Tromsø og øvrige seksjoner i Harstad og Narvik. Fagområdet immunologi og transfusjonsmedisin er fordelt på to seksjoner: Transfusjonsmedisin og Immunologi og molekylærgenetikk. Ved UNN Tromsø er det 7 legestillinger innen spesialiteten immunologi og transfusjonsmedisin. Øvrige sykehus i landsdelen har ikke legestillinger i faget.

Seksjon Transfusjonsmedisin ved UNN Tromsø omfatter:

- Generell blodbankvirksomhet: utvelgelse av blodgivere, blodtapping og afereser, komponentfremstilling, beholdnings/ beredskapvurderinger
- Klinisk transfusjonsmedisin: immunhematologiske utredninger, utvelgelse av blodprodukter, tromboelastografi ved blødninger, oppfølging/vurdering av transfusjonsreaksjoner, samarbeid med kliniske avdelinger
- Celleterapi: autologe stamcelletransplantasjoner, terapeutiske afereser

Foruten fagansvarlige overleger, er alle vaktgående leger involvert i transfusjonsmedisinske spørsmål/henvendelser på daglig basis. Avdelingen har også ansvar for veiledning av blodbankpersonell i andre blodbanker i Helse Nord, både innen tapping og oppfølging av blodgivere, immunhematologiske utredninger, samt klinisk transfusjonsmedisin. Vakthavende lege er også tilgjengelig for klinikere vedrørende transfusjonsmedisinske problemstillinger.

UNN Tromsø har regionsfunksjon for HMAS (høydosebehandling med autolog stamcellestøtte), og i den forbindelse gjøres omtrent 20 til 30 stamcellehøstinger årlig. Ved HMAS-behandling gjøres også reinfusjon av stamceller. Leger ved immunologi og transfusjonsmedisin deltar både under stamcellehøsting og -reinfusjon. I tillegg har fagområdet immunologi og transfusjonsmedisin døgnberedskap for terapeutiske afereser. Antall terapeutiske afereser varierer mye, i gjennomsnitt gjøres det omtrent 5-10 terapeutiske afereser årlig.

Seksjon Immunologi og molekylærgenetikk ved UNN Tromsø omfatter

- Generell immunologi: autoantistoffer, allergologi
- Paraproteindiagnostikk
- Leukocytimmunologi/ immunfenotyping

- Trombocytimmunologi: Nasjonal behandlingstjeneste for avansert trombocytimmunologi
- Noe molekylærpatologi: BCR-ABL1, PML-RARa

Det er en fagansvarlig overlege knyttet til hver av de nevnte fagområdene, og flere leger i avdelingen jobber med ulike deler av faget. LIS vil rullere innen de ulike fagområdene i løpet av utdanningsløpet.

Avdelingen har en døgnkontinuerlig vaktordning som foruten UNN også omfatter øvrige sykehus i Helse Nord. På vakt er legene er tilgjengelige for å besvare transfusjonsmedisinske problemstillinger. Leger i avdelingen deltar i vaktordning i en fast, rullerende plan. På ordinære arbeidsdager er det tilstedevakt fra kl. 08.00 til 15.30, og beredskapsvakt kveld/ natt og på helg- og helligdager.

Hvilke læringsmål kan oppnås i UNN?

Alle læringsmålene for spesialiteten immunologi og transfusjonsmedisin kan gjennomføres ved UNN Tromsø.

Hvilke læringsarenaer i UNN kan tilby læringsmålene

Alle læringsmål (foruten ITR 137-139) kan gjennomføres ved fagområdet immunologi og transfusjonsmedisin ved Laboratoriemedisinsk avdeling, UNN Tromsø. I starten av utdanningsløpet skal kandidaten sammen med veileder utarbeide en individuell utdanningsplan for hvordan kandidaten skal oppnå alle læringsmål i spesialiteten i løpet av utdanningen inkludert rotasjonsplan for de ulike fagområdene.

LIS skal i løpet av spesialiseringen ha 6-måneders tjeneste (ITR 137-139) ved annen læringsarena enn ved Laboratoriemedisinsk avdeling, UNN Tromsø. Tidspunkt for gjennomføring av den kliniske tjenesten fastsettes i utdanningsplanen ved starten av spesialiseringsperioden. ITR 137-136 kan oppnås ved flere klinikker ved UNN: Bl.a. Barne- og ungdomsklinikken, Hjerter- lungeklinikken, Medisinsk klinikk, kreft-, kirurgi- og kvinnehelseklinikken, Nevro-, ortopedi- og rehabiliteringsklinikken og Operasjon- og intensivklinikken. Avdelingen vil bistå LIS i å skaffe slik tjeneste i eget helseforetak, dersom kravet for slik tjeneste ikke allerede er fullført ved ansettelse.

Supervisjon og veiledning

UNN har et sterkt fokus på supervisjon og veiledning av leger i spesialisering. I det daglige vil leger i spesialisering følges opp av fast ansatte spesialister som superviserer arbeidet.

Det er satt av tid i tjenesteplanen slik at hver lege i spesialisering gjennomfører årlig åtte individuelle veiledninger og to gruppeveiledninger. Innholdet i veiledningen er:

- Hvordan følges utdanningsplanen – progresjon og godkjenninger i kompetanseportalen
- Faglige utfordringene
- Oppnås praktiske ferdigheter
- Fordypning og opplæring
- Samarbeidet med kollegaer
- Balanse mellom arbeid og privatliv
- Refleksjon over egen rolle som lege
- Støtte i vanskelige situasjoner

Teoretisk undervisning

Leger i spesialisering i immunologi og transfusjonsmedisin må gjennom spesialistutdanningen tilegne seg en betydelig mengde teoretisk kunnskap innen immunologi og transfusjonsmedisin. Dette vil skje gjennom deltakelse på kurs, ukentlig internundervisning og nasjonal nettundervisning. I tillegg tilegnes teoretisk kunnskap gjennom diskusjoner med litteraturgjennomgang og fagdiskusjoner i avdelingen og legegruppen, samt ved selvstudium. Avdelingen prioriterer at LIS får gjennomført undervisning/kurs, og LIS har også i sin tjenesteplan avsatt en hel dag annen hver uke til faglig fordypning.

Internundervisning i spesialiteten dekkes av 45 min ukentlig nasjonal nettundervisning, samt 1 times ukentlig internundervisning ved avdelingen hvor de enkelte legene forbereder et tema relevant for spesialiteten. Undervisningsplanen utarbeides årlig og alle legene innen spesialiteten bidrar, både utdanningskandidater og spesialister. Det gjennomføres også jevnlig relevant undervisninger ved de enkelte fagenhetene i avdelingen inkludert trombocytllaboratoriet og immunhematologisk lab, hvor leger ved spesialiteten deltar. Til sammen utgjør undervisningen minst 70 timer per år.

Opplæring i forskning

Avdelingen oppfordrer til, og legger til rette for at alle leger i spesialisering kan drive med forskning i løpet av spesialistutdanningen. Det er aktive forskningsmiljøer innen fagfeltet ved UNN/UiT, og LIS har anledning til delta på ukentlige forskningsgruppemøte med immunologisk forskningsgruppe ved UIT. Flere av avdelingens overleger har doktorgrad/er under PhD-utdanning/ansatt i bistillinger ved UIT. Det er også ansatt forsker tilknyttet trombocytimmunologi ved avdelingen. LIS oppfordres til å delta på nasjonale og internasjonale kongresser/konferanser hvor de kan presentere egne forskningsresultat, samt delta i veiledning av studenter.

Felles kompetansemodul

Felles kompetansemodul er læringsmål som skal oppnås i alle spesialiteter. For LIS del 2 og 3 inkluderer dette 24 læringsmål fordelt på områdene etikk, forebygging, forskningsforståelse, kommunikasjon, kunnskapshåndtering, kvalitet og pasientsikkerhet, lovverk, pasient- og brukermedvirkning, pasient- og pårørendeopplæring, samhandling, systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse. Ved UNN har vi et særskilt fokus på at alle leger i spesialisering får opplæring i forbedringsarbeid og kommunikasjon.

Kontakt:

For spørsmål om utdanning i immunologi og transfusjonsmedisin ved UNN, ta kontakt med: Utdanningsansvarlig overlege eller avdelingsoverlege, immunologi og transfusjonsmedisin, Laboratoriemedisinsk avdeling ved UNN Tromsø.